

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 21. februar 2025
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Mikkel August von
Buchwald
Sagsnr.: 2025-01113
Dok.: 3595439

Besvarelse af spørgsmål nr. 462 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 462 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 24. januar 2025. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mikkel Bjørn (DF).

Peter Hummelgaard

/

Morten Holland Heide

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 462 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere på det forhold, at et mindreårigt vidne afbrød sin forklaring i en bandesag i retten efter, at bandemedlemmer fra Comanches dukkede op som tilhørere? Vil ministeren redegøre for, om det er et problem for retssamfundet, at bandemedlemmer og andre kriminelle møder frem som tilhørere i retten, hvor kriminelle rivaler er tiltalt, og kan ministeren eller Folketinget give domstolene flere beføjelser til at udelukke tilhørere fra retsmøder, hvis deres tilstedeværelse kan påvirke sagen? Der henvises til live-bloggen ”16-årig svensk dreng på anklagebænken: Ville dræbe rockere”, dr.dk, den 22. januar 2025, hvoraf det fremgår, at rockere fra Comanches mødte frem som tilhørere, hvorefter den tiltalte afbrød sin forklaring.”

Svar:

Jeg er af principielle grunde meget tilbageholdende med at udtale mig om konkrete sager, der er eller kan komme under behandling hos myndigheder på Justitsministeriets område.

Justitsministeriet kan imidlertid generelt oplyse, at retsmøder er offentlige, medmindre andet er bestemt ved lov eller i medfør af lov, jf. retsplejelovens § 28 a.

Det følger af retsplejelovens § 28 b, stk. 3, at rettens formand skal nægte adgang til et offentligt retsmøde for bestemte personer eller grupper af personer, hvis det skønnes nødvendigt for at opnå en sandfærdig forklaring af et vidne eller en part. Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at den navnlig forventes anvendt i straffesager relateret til bandemiljøet eller anden organiseret kriminalitet, jf. Folketingstidende 2017-18, tillæg A, L 158 som fremsat, side 5.

Om nødvendigt kan retten endvidere bestemme, at et retsmøde skal holdes for lukkede døre, hvis f.eks. hensynet til ro og orden i retslokalet kræver det, jf. retsplejelovens § 29, stk. 1, nr. 1, eller når sagens behandling i et offentligt retsmøde må antages at bringe nogens sikkerhed i fare, jf. retsplejelovens § 29, stk. 3, nr. 3. Afgørelsen om dørlukning træffes af retten efter anmodning eller af egen drift, jf. retsplejelovens § 29 b, stk. 1.

Forhandlingen under en retssag ledes af retsformanden, jf. retsplejelovens § 150, og efter § 151, stk. 1, våger retsformanden over, at forhandlingen

foregår med den tilbørlige orden og værdighed. Retsformanden er berettiget til i dette øjemed at afbryde og tilrettevise parter, vidner eller andre, når de tillader sig upassende udtalelser eller utilbørlige personlige angreb. Vedbliver en part hermed trods tilrettevisning, kan ordet fratages ham. Personer, der ved støjende eller anden utilbørlig adfærd forstyrrer forhandlingerne eller tilsidesætter den agtelse, som skyldes retten, kan udvises af retssalen.

Vurderingen af, om retten eller retsformanden i forbindelse med et retsmøde bør gribe ind eller ej, afhænger af en konkret vurdering, som retten eller retsformanden foretager i hvert enkelt tilfælde.

Retsplejeloven indeholder desuden en række forskellige regler, der varetager hensyn til vidner, herunder ofre, i mødet med retssystemet.

Bl.a. indeholder retsplejelovens § 747, stk. 2, en mulighed for anticiperet bevisførelse. Efter § 747, stk. 2, afholdes der efter anmodning retsmøde, når det er påkrævet for at sikre bevis, som det ellers må befrygtes vil gå tabt, ikke uden væsentlig ulempe eller forsinkelse vil kunne føres for den dømmende ret eller må antages at være af betydning for efterforskningen eller af hensyn til en offentlig interesse. Bestemmelsen giver dermed bl.a. mulighed for at foretage indenretlige afhøringer forud for hovedforhandlingen – det vil sige afhøringer, som foretages i retten forud for straffesagens hovedforhandling – når det er påkrævet for at sikre bevis, f.eks. når det frygtes, at beviset ellers ville gå tabt. Formålet med den indenretlige afhøring er således at foretage bevissikring.

Retsplejelovens § 747, stk. 2, anvendes bl.a. med henblik på at sikre forurettedes eller andre vidners forklaring i sager, hvor der er grund til at frygte for repressalier eller trusler mod vedkommende, jf. eksempelvis Østre Landsrets kendelse af 12. november 2020 i sag nr. S-2898-20, offentliggjort i Tidsskrift for Kriminalret 2021, side 185, hvor retten fandt, at der pga. risiko for afstraffelse og trusler mod forurettede var mulighed for, at han ikke ville være i stand til eller have ønske om under sagens videre forfølgning at afgive en troværdig forklaring.

Ved lov nr. 665 af 11. juni 2024 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Gennemførelse af dele af bandepakke IV) blev retsplejelovens § 871, stk. 2, nr. 3, ændret, så det er muligt at dokumentere indenretlige afhøringer af vidner under hovedforhandlingen i straffesager,

når det vurderes, at afhøring af vidnet under hovedforhandlingen vil udsætte vidnet for unødigt ubehag. Afhøringen af vidnet under hovedforhandlingen indledes herefter med en dokumentation af vidnets indenretlige forklaring, hvorefter den resterende afhøring fokuseres på supplerende spørgsmål.

For så vidt angår mulighederne i tilfælde, hvor et vidnes forklaring ændres eller trækkes tilbage, henvises der til besvarelse af 4. marts 2024 af spørgsmål nr. 663 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

Herudover er der et særligt strafferetligt værn mod trusler i anledning af vidneforklaring til politiet eller retten.

Efter straffelovens § 123, stk. 1, straffes således den, som med trussel om vold forulemper, eller som med vold, ulovlig tvang efter § 260, trusler efter § 266 eller på anden måde begår en strafbar handling mod et vidne, dennes nærmeste eller andre med tilknytning til vidnet i anledning af personens forventede eller allerede afgivne forklaring til politiet eller retten, med bøde eller fængsel indtil 8 år. Ved fastsættelse af straffen skal der ifølge bestemmelsens stk. 2 lægges vægt på den betydning, som lovovertrædelsen kan have for muligheden for at retsforfølge strafbare handlinger.